

ÇATAK TEKTONİK PENCERESİ

ÇATAK TEKTONIC WINDOW

Ahmet Aktürk*

ÖZ:

Van İl Çatakl İlçesi çevresinde yapılan araştırmada, İlçenin 1 km. D'da Çatal Çap Vadisi içinde Kirazlı ve Sözveren Köyleri arasında, ilk defa olarak haritalanan tektonik pencere Çatak Penceresi olarak adlandırılmıştır. D-B uzanımlı olup, yaklaşık 30 km"lik bir alan kapsar.

İnceleme alanının yer aldığı Bitlis Metamorfite'lerinin doğu kesimi Paleozoyik'ten Jura'ya kadar kesintisiz: bir stratigrafik; dizilim sunar. Orta Eosen taşlı Maden Grubu, pencere içinde tabanda Jura yaşlı' Mreçtaşları ile Triyas taşlı şeyller üzerine aşıl uyumsuzlukla gelirken, tavanda ise metamorfik şistleri tarafından tektonik olarak örtülmektedir.

Bölgede Alt Miyosen'e kadar .genellikle epirojenik hareketler egemen olmuştur. Üst Miyosen'de başlayan yanal hareketlerin sonucu, Bitlis Metamorfite'leri, Yüksekova Karmaşığı, Maden, Hakkari ve Gürpınar Grupları G'e Arap Platformu çökelleri üzerine sürüklenerek tektonik dilimleri oluşturmuşlar ve alokton özellik kazanmışlardır .

Bitlis Metamorfite'leri sürüklenme dilimleri altında kalan Maden Grubu çökelleri, erozyon sonucunda Çatak Suyu Vadisi yamaçlarında yüzeylenerek tetonik pencereyi oluşturmuşlardır. Bitlis Metamorfite'lerinin; doğu kesiminde de K'den G'ye doğru sürüklendiği saptanmıştır.

ABSTRACT:

The studied area is around the town of Çatak, Van province. 1 km. East of Çatak, along Çatak valley, between Kirazlı and Sözveren villages, a tectonic window was observed. This tectonic window extends East-West direction and covers an area about 30 km.

*The studied area is covered by Bitlis Metamorphite, which shows a stratigraphic column at the eastern part, starting from paleozoic to Jurassic. The Maden group which is Eosen in age, overlies discordantly on Jurassic limestone and Triassic shales and overlain by metamorphic schists tectonically.

Epirogenic movements are the major movements in the area. The result of horizontal movements which is started at Upper Miosene; Bitlis Metamorphite, Yüksekova complex, Maden, Hakkari and Gürpınar groups which are thrust over Arap Platform sediments and formed allochthonous tectonic units.

Under this tectonic slice, Maden group sediments eroded out along the slope of Çatak valley after the erosion and formed a tectonic window. it was found out that the Bitlis Metamorphite are thrust from North to South, on the Eastern part.

* M.T.A. Genel Müdürlüğü ANKARA